

Вікопомні події/

# Майдан, що став початком нової України

## Maidan that has become the beginning of new Ukraine

У лютому цього року виповнюється річниця з часу перемоги Революції гідності. Тоді у самому серці нашої держави – центрі Києва відбулося небачене за масштабами, єднанням широких прошарків населення, драматичністю і наслідками протистояння українського народу з представниками тодішньої владної верхівки країни, яка прагнула заблокувати інтеграцію України до європейського простору демократії, прав і свобод, віддати її у неоколоніальну залежність від Росії. Ці люди мали на меті не лише зупинити соціально-економічний розвиток Української держави, а й законсервувати на тривалий термін свій статус. Це було протистояння, в якому український народ як найвищий носій влади відстояв своє споконвічне право вільно жити у демократичній, незалежній країні. Ця грандіозна подія стала яскравою переможною сторінкою багатостраждальної новітньої історії України, яка впродовж кількох століть прагнула здобути власну державність.

Один із героїв тих буремних подій – Олександр Скорик, колишній працівник департаменту інформатизації Національного банку України, а нині – пенсіонер, ветеран праці. Разом із мільйонами небайдужих людей він вийшов боротися за свободу України та право її громадян жити у демократичній, європейській країні. Відомий на всю Україну Олександр Васильович став після арешту 22 січня 2014 року в медичному пункті Майдану по вулиці Грушевського, 4. Телевізійні кадри, на яких його, після контузії та побиття, тягнуть до автозака “беркутівці”, обійшли всі випуски новин найрейтинговіших телекомпаній світу. Про нього, про той час і ті події – наша розповідь.

*In February 2015, Ukraine will mark the first anniversary of the victory of the Revolution of Dignity. At that time, in the very heart of our country viz. in the center of Kyiv, the enormous number of people was involved in the confrontation between Ukrainian citizens and representatives of the then ruling elite that was striving to block Ukraine's integration into the European environment of democracy, rights and freedoms and to give the country in the neo-colonial dependence on Russia. The authorities aimed their efforts to stop the social and economic development of Ukraine and to retain their status for a long period. The confrontation united broad cross-sections of the populations; it was unprecedented by its scale, tension and far-reaching consequences. The Ukrainians defended their primordial right to live in a free, democratic and independent country. This grandiose event became a bright and victorious page in the long-suffering new history of Ukraine that was longing for its own statehood within a number of centuries.*

*Oleksandr Skoryk, the former employee of the Information Technologies Department of the National Bank of Ukraine, now a pensioner and the Veteran of Labor, is one of the heroes of those tumultuous events. Side by side with millions of not indifferent people he went to fight for Ukraine's freedom and for the right of Ukrainian citizens to live in a democratic European country. Oleksandr Skoryk became popular after his arrest that occurred on 22 January 2014 at Maidan's first-aid station on Hrushevskoho Street, 4. News of all the largest television companies showed the television report, and all the world saw how Berkut officers were dragging him being contused and to their paddy wagon. This story is about him, about that time, and about those events.*

Після виходу у 2011 році на заслужений відпочинок Олександр Скорик переїхав із Броварів до Дні-

продзержинська (історична назва – Кам'янське). Мешканці міста не забули своїх славетних предків – ко-

заків. Тут функціонує Кам'янська сотня Кодацької паланки Війська Запорозького Низового. Олександр



Телевізійні стоп-кадри випуску новин “5 каналу”. 22 січня 2014 року, Київ, вул. Грушевського. Олександра Скорика затримав “Беркут”.  
Із застосуванням сили “беркутівці” вилучають особисті речі затриманого.

Васильович усе життя мав активну життєву позицію та був у вирі подій. Свого часу він брав участь у переписі населення (1970 р., м. Львів) та олімпійській добровільній народній дружині (1980 р., м. Київ). У 1990 році на перших альтернативних виборах у СРСР був головою окружної виборчої комісії. У 2012 році під час проведення виборів до Верховної Ради України був спостерігачем, а в жовтні 2014-го – секретарем дільничної виборчої комісії.

інженер, бачив чимало і тому могуть давати об'єктивну оцінку багатьом подіям і явищам. Тому я глибоко усвідомлював значущість історичного моменту, коли Україна стояла перед вибором свого майбутнього. Було глибоке внутрішнє бажання протидіяти злу, яке несли з собою “беркутівці” й ті, хто посилав їх бити невинних людей”, – розповідає він.

На Майдані зустрівся зі знайомим козаком із Дніпропетровська. З 11 грудня 2013 року Олександр Скорик увійшов до складу 4-ї козацької сотні, провівши у її складі два періоди: з 11 до 25 грудня 2013 року та з 16 до 22 січня 2014-го. До сотні входили козаки з різних козацьких організацій усієї України, козаки відповідали за стан барикади біля головноштамту і забезпечували порядок на відведеній території Майдану. Чергування тривали у дві зміни: від 08.00 до 20.00 і знову – до 08.00. Олександр Васильович зголосився чергувати в нічну, найвідповідальнішу зміну.

У другій половині грудня було сформовано загони самооборони Майдану, до складу одного з них увійшов Олександр Скорик. Спорядження самооборонця порівняно зі спорядженням спецпідрозділів міліції було аматорським: пластмасова будівельна каска, респіратор, збитий з дощок кутник, дерев'яний кийок. Зрозуміло, що це було здебільшого для самозаспокоєння. Адже чи могла по-справжньому захистити пластмасова каска, та що можна було зробити дерев'яним кийком у протистоянні з до зубів екіпірованим “беркутівцем”? Проте ніхто з козаків не відступав, усі були готові до будь-яких випробувань.

Олександр пригадує, що атмосфера на Майдані була дружня і товариська, кожен відчував взаємну допомогу, взаємоповагу, підтримку та козацьке братерство. “Ті, хто був у той час на Майдані, дуже добре усвідомлювали ризики. Люди говорили: або ми гуртом повалимо цю бандитську владу, або ця влада поодиночі знищить нас. Усі розуміли, що у протистоянні може бути лише один переможець: третього варіанта не дано. Тобто всі учасники Майдану перебували “в одному човні”. Така ж атмосфера панувала і під час проведення на Майдані щонедільних народних віче. Було цілком зрозуміло: народ налаштований рішуче. Ми непокоїлися, чи вдасться забезпечити порядок і гарантувати безпеку людей під час таких велелюдних зібрань. Та

хвилювання виявилися марними: рівень самоорганізації людей був дуже високий”, – зазначає він.

У період нетривалого затишшя на київському Майдані важливі події відбувалися і в багатьох обласних центрах України, районах і містах. Патріотичні сили Дніпродзержинська 5 січня 2014 року провели мітинг, на якому сформували делегацію для участі в першому Євромайдані Харкова. Разом із представниками Дніпродзержинська Олександр Скорик 11 січня 2014 року прибув до Харкова, де брав участь у роботі однієї з груп координаторів. У ті дні в місті чинився шалений спротив активістам Євромайдану. Приміщення, оренда яких була вже оплачена, зачинялися з різних причин, а горезвісні “тітушки” перешкоджали діяльності активістів. Зокрема, під час загальних зборів у Свято-Дмитрівському храмі УАПЦ “тітушки” напали на приміщення й намагалися увірватися до храму. Щоправда, охорона, яка складалася з небайдужих харків'ян, відреагувала вчасно. Згодом прибули правоохоронці, які допомогли відтіснити нападників. А коли одна з груп Євромайдану проводила нараду в книжковому магазині Харкова, бойовики терористичної організації “Оплот” вчинили на них напад і побили трьох людей.

Коли активістам стало відомо, що



Козаки нічної зміни на місці відпочинку та обігріву. Грудень 2013 року.

Як дієва, патріотична та сповнена сил людина він долучився до козацького руху. У серпні 2013 року в краю п'яти Запорозьких Січей (Дніпропетровська обл.) відбулися чергові заходи з нагоди вшанування пам'яті кошового отамана Івана Сірка. У когорті козацького поповнення, біля меморіалу славетного отамана, Олександр Скорик склав присягу на вірність українському народу та був урочисто прийнятий до складу козацтва. Він багато років співає у заслуженій капелі бандуристів при Будинку культури металургів м. Дніпродзержинська, а також як соліст – у фольклорно-етнічному співочому гурті “Калина”. Завдяки музичній освіті та природним даним став кращим голосом міста. А ще як дипломований лектор-міжнародник пише статті, в яких висвітлено невідомі широкому загалу події з новітньої історії України.

Після жорстокого побиття студентів на Майдані Незалежності в ніч із 29 на 30 листопада 2013 року стало очевидним, що країна потребує негайних змін. На центральній площі столиці почали збиратися активісти. Олександр Скорик також приїхав до Києва. Він утвердився в думці, що це його обов'язок – не можна сподіватися лише на молодих хлопців, наражаючи їх на небезпеку. “Я прожив життя, багато зробив як професіонал-



Чергування на козацькій барикаді, варта напоготові.

17 січня може відбутися штурм столичного Майдану, вони вирушили до Києва. Разом з Олександром Скориком до столиці приїхали також двоє приятелів із Кам'янського – колишні офіцери Костянтин Писаренко та Володимир Криворотенко. Тому з 16 січ-



Прийняття до лав козаків Кам'янської сотні Кодацької паланки біля пам'ятника кошовому отаману Івану Сірку, 2013 р.

ня і до дня арешту 22 січня Олександр Васильович чергував разом з ними весь день з 08.00 до 20.00. У січні 2014 року після прийняття диктаторських "законів від 16 січня" відбулося загострення протистояння Майдану і влади. На вулиці Грушевського було зведено барикаду, поблизу якої, у фойє Інституту літератури ім. Т.Г.Шевченка Національної академії наук України, що по вулиці Грушевського, 4, медики-волонтери нашвидкуруч організували медичний пункт. Його охорону доручили козакам 4-ї сотні.

Уранці 22 січня під час шиккування викликали десятох охочих для охорони медпункту. Олександр Скорик разом із товаришами-козаками вирушив на вулицю Грушевського, 4. На той час там уже перебував медперсонал, зокрема майбутній міністр охорони здоров'я Олег Мусій і поранені. Згодом солдати внутрішніх військ та нині розформований "Беркут" пішли у наступ, щоб витіснити протестувальників з Європейської площі. Медпункт штурмували "беркутівці".

Більшість охоронців, зваживши на те, що сили нерівні, відійшла через запасний вихід. Проте Олександр, відчуваючи відповідальність за хворих, лікарів і товаришів, вирішив не відходити, а прикрити відступ. За його словами, страху не було — лише бажання виконати свій обов'язок та захистити лікарів і поранених. І це вдалося: крім нього, того дня у медпункті ніхто більше не був затриманий!

Хоч активного силового спротиву нападникам не чинили, всередину медичного пункту, всупереч правилам застосування, було закинуто світлошумову гранату. Після її вибуху, вибивши зачинені двері, у приміщення вдерлися "беркутівці". Олек-

мав баротравму вух і легку контузію. Після затримання його повели вулицею Грушевського вгору до автозаку, в якому бранців тримали до пізнього вечора на холоді (температура повітря того дня становила  $-12^{\circ}\text{C}$ ). Але було зрозуміло, що порівняно з безжальними "беркутівцями" міліціонери ставляться до затриманих адекватно: вони вже здогадувалися, хто переможе в цьому протистоянні.

Пізно ввечері затриманих доставили до Святошинського районного відділу МВС, де тривованим перед допитом було надано першу медичну допомогу. Під час допиту бранців сфотографували, в Олександра Скорика вилучили бушлат, шарф і шапку



Посвячення у джури майбутніх козаків, 2014 р.

сандра Скорика збили з ніг, витягли на вулицю і кинули на сніг. Після цього йому почали завдавати удари гумовими кийками по спині. Від важких травм урятував зимовий бушлат, під яким було два светри, — вони замортизували удари. В результаті штурму Олександр Васильович отри-

для експертизи на предмет наявності горючих речовин. Згодом до кабінету слідчого зайшов незнайомий чоловік. Як потім з'ясувалося, це був адвокат Олександр Мірошник, який зголосився захищати Олександра Скорика безкоштовно. Після допиту — ізолятор тимчасового утримання



Козаки Війська Запорозького Низового на марші до меморіалу пам'яті кошового отамана Івана Сірка.

Досьє

Олександр Скорик виховувався у родині інваліда війни, з дитинства знав ціну праці, адже завжди підтримував родину і допомагав їй у всіх справах. Його батько Василь родом із Кіровоградщини, дев'ятнадцятилітнім юнаком воював на фронті у складі 4-ої гвардійської танкової армії генерала Дмитра Лелюшенка. Під час проведення Котбус-Потсдамської операції у 1945 році був поранений розривними кулями в обидві ноги, переніс 14 операцій, але врятувати ноги не вдалося. У харківському госпіталі Василь Скорик познайомився з майбутньою дружиною Лесею. Вона теж воювала, після поранення їй ампутували ліву ногу нижче коліна. Родина жила у м. Кам'янка-Бузька на Львівщині, де й народився Олександр, а потім – його сестра Ірина. У дитинстві Олександр Скорик навчався у музичній школі за класом фортепіано та у загальноосвітній школі. У 1967–1971 рр. юнак набував знань у Львівському технікумі промислової автоматики, після чого працював, а також навчався у Київському політехнічному інституті. Тривалий час працював співробітником спеціалізованих інженерно-проектних установ і підприємств, розташованих у м. Києві. Основна спеціалізація – інженер-постановник завдань. А це – розробка технічних завдань, технічної документації і проведення випробувань різного рівня. Розробляв нову електронну апаратуру, впроваджуючи на практиці технічні інновації, керував науково-дослідними та дослідно-конструкторською роботами.

У Національному банку України Олександр Скорик працював із 18 березня 2003-го до 14 квітня 2011 року в управлінні захисту інформації. Основними напрямками його роботи були моніторинг стану комп'ютерних мереж банку, розробка технічних інструкцій для певних програм, проведення випробувань програмних і програмно-апаратних засобів захисту та контролю доступу до інформації. В Олександра Васильовича залишилися найкращі спогади про роки співпраці з начальником управління захисту інформації НБУ Іриною Сергіївною Івченко, котра, за його словами, мала потужний інтелект і надзвичайні професійні й організаторські здібності. Також згадує про плідну роботу з начальником відділу департаменту банківської безпеки НБУ Віктором Олексійовичем Курінним. Вісім років праці в Національному банку були періодом системної, відповідальної роботи, обсяги якої виходили за межі суто посадових обов'язків. Часто доводилося виконувати додаткові важливі завдання, впроваджувати новітні технічні розробки у сфері інформаційних систем Національного банку. Зокрема, Олександр Скорик працював над створенням робочих місць у департаменті банківської безпеки та здійснив технологічні випробування нових програм "ЛАН Консоль" (LAN Console) та Сайбероум (Cyberoam).

по вулиці Глибочицькій, в якому Скорик перебував у камері з бандитом-рецидивістом до суду, що відбувся 24 січня. Вже наступного дня після затримання, тобто 23.01.2014 р., до підозрюваного також прийшов адвокат, якого відрядили наказний отаман козаків Владислав Ладигін та командант Майдану Андрій Парубій. "Саме тоді я зрозумів, що Майдан мене не забув і не кинув напризволяще! Подякувавши за підтримку і турботу, я повідомив, що вже маю адвоката", – розповідає Олександр Васильович.

Для розгляду справи у суді, що відбувся 24 січня, були заготовлені стандартні звинувачення, тож і судові рі-

шення для всіх затриманих на Майдані були однакові, написані "під копірку" – за 294 статтею Кримінального кодексу України "Масові заворушення". Суддя Святошинського суду ухвалила рішення про взяття затриманого на 2 місяці під варту, його відвезли до Лук'янівського слідчого ізолятора, в якому довелось провести тиждень – з 24 до 31 січня 2014 року. Харчування було жадливим, тож однокamerники поділилися з Олександром Скориком своїм провіантом, а вже в понеділок, 27.01.2014 р. йому принесли три передачі – від дітей, друзів та від Майдану.

Адвокат Олександр Мірошник доклав усіх зусиль для повного зняття

звинувачень, подавши відповідну апеляцію. Після її розгляду судове рішення було змінено на домашній арешт, який Олександр Скорик використав для лікування вух після отриманої травми. Волонтери зі Львова допомогли пройти лікування серця в шпиталі прикордонників у Львові. Згодом вони ж допомогли пройти курс психологічної реабілітації в Польщі.

Пригадуючи пережите, Олександр Скорик зазначає, що під час подій Революції гідності було чимало прикла-



Участь у заходах із шанування пам'яті кошового отамана Івана Сірка.

дів безкомпромісного патріотизму, братерства, взаємодопомоги та підтримки. Багато побратимів виявили себе справжніми патріотами, звиязцями, готовими до самопожертви. Саме завдяки таким людям Україна здобула право на розвиток у сім'ї вільних європейських народів. Нині їхню справу продовжують українські воїни, які мужньо відстоюють державний суверенітет у протистоянні з озброєними російсько-терористичними формуваннями на сході країни. Учасник тих подій наголошує: "На Майдані було покладено початок новій Україні, там ми зрозуміли, що лише у боротьбі можна відстояти свою свободу. Саме тому в час випробувань і збройної боротьби необхідно згуртуватися і підтримати наших захисників".

**Роман Підвисоцький,**  
**Roman Pidvysotskyi,**

"Вісник Національного банку України".  
"Herald of the National Bank of Ukraine".

Фото надані **Олександром Скориком.**  
The photos were given by  
**Oleksandr Skoryk.**